

Létezik-e német hegemonia az Európai Parlamentben?

Is There German Hegemony in the European Parliament?

Baranyi Márton

https://doi.org/10.47707/Kulugyi_Szemle.2021.4.1

Összefoglaló: Az Európai Unión belüli német hegemonia vizsgálata és értékelése egy örökzöld, ám egyúttal vitatott kutatási témának számít. Egyrésztől nem tisztázott, hogy mely kritériumok teljesülése esetén számít egy domináns hatalom hegemónnak, másrésztől Németországnak az Európában betöltött szerepe kapcsán sem világos, hogy a múltjából fakadó adósságából eredően milyen mértékben hajlandó az európai vezető szerepnek eleget tenni. A jelen tanulmányban a német hegemoniával kapcsolatos vizsgálat középpontjában az Európai Parlament áll, de meg kell jegyezni, hogy az intézmény nem tekinthető az EU-n belüli német hegemonia elsődleges megnyilvánulási terepének. Az elemzés a 2014–2019-es parlamenti ciklusra fókuszál, s az EP-képviselők törvénykezési aktivitásán keresztül világítja meg a német hegemonia mértékét, és különböző mutatók értékelésével arra a következtetésre jut, hogy bár az adott időszakban a vezető pozíciók tekintetében túlsúlyban voltak a német képviselők, a parlamenti aktivitás már korántsem német dominanciát tükröz.

Kulcsszavak: Németország, Európai Parlament, hegemonia, jelentéstevő, jogalkotási aktivitás

Abstract: *German hegemony within the European Union can be considered as both a recurrent and a much contested research topic. First, it is not clear which criteria have to be fulfilled in order to become a hegemon; second, Germany's degree of willingness to take on the leadership role within the European Union is also unclear. The current study analyses German hegemony within the European Parliament by focusing on the 2014–2019 legislative period, and by assessing various measures and criteria related to the legislative activity and leading parliamentary positions of German MEPs. The study finds that, despite German MEPs taking high-ranking positions in the analysed legislative period, their activity is by far not dominant, and therefore the study concludes that German hegemony is not mirrored in the EP.*

Keywords: Germany, European Parliament, hegemony, rapporteur, legislative activity

Bevezetés

Európai Németország vagy német Európa? A kérdés nem új keletű: a szakirodalomban csak németkérdésként azonosított tétel azt az Európában évszázadok óta létező hatalmi dilemmát taglalja, miszerint Németország önmagában túl erős ahhoz, hogy betagozódjon az európai országok sorába, ugyanakkor túlságosan is gyenge, hogy huzamosabb ideig Európa uralkodó hatalma legyen. A németkérdés 21. századi reneszánszához a német újraegyesülés és az Európai Unió 2004-es bővítése következtében megváltozott és eltolódott európai hatalmi viszonyok adták a kezdőlökést, illetve az eurózóna 2008-as válságának a kezelése kapcsán lett nyilvánvaló, hogy a német újraegyesítés óta eltelt időszakban, valamint a Gazdasági és Monetáris Unió létrejöttével Németország Európa vezető gazdasági hatalmává vált.

Hegemon-e Németország? A válasz nem egyértelmű – annak el- lenére sem, hogy számos kutatás fókuszál az országnak a különböző politikai és gazdasági szakterületeken, több uniós intézmény és idő- szak tekintetében vállalt vezető szerepére. A jelen tanulmány alapját adó komplex kutatás (Baranyi, 2021) egyik fő következtetése, hogy a hegemonia tudományos igényű megállapításához, vagyis ahhoz, hogy a közvetett átfogó kutatások eredményeként körbeírható legyen a he- gemónia egésze mint jelenség, a lehető legtöbb és legalaposabb viz- gálat elvégzése szükséges. A hivatkozott doktori disszertáció a német hegemonia kérdését öt különböző szemszögből megközelítve törek- szik arra, hogy a vizsgálat minél átfogóbb legyen. Az öt terület a kö- vetkező:

- Németország gazdasági hegemoniája Európában,
- német térnyerés az uniós intézményekben,
- az ország szerepe az uniós tagállamok szempontjából,
- Németország befolyása az uniós döntés-előkészítésre,
- az ország súlya az Európai Parlamentben.

A jelen tanulmány ez utóbbi dimenziót bontja ki részletesebben. Az eddig leírtakból adódik is az első feltételezés: Németország európai uniós hegemoniája szükségszerűen együtt jár az EU intézményrendszerén belüli dominanciájával is. Ebből következik, hogy amennyiben feltételezzük, hogy Németország az EU-n belül hegemoniára tett szert, akkor a német hatalomnak az Európai Parlament mindennapos működése kapcsán is tetten érhetőnek kell lennie. Másként megfogalmazva: német hegemonia esetén elvileg az ország európai parlamenti képviselői számítanak a legbefolyásosabbaknak és legaktívabbaknak a legnagyobb demokratikus legitimitással bíró (azaz az egyetlen közvetlenül választott) uniós intézményben. E cikk célja, hogy a rendelkezésre álló adatsorok elemzésével és különböző mérőszámok megalkotásával a fenti hipotézist körbejárja, azaz kiderüljön, hogy valóban a német képviselők tekinthetők-e a legaktívabbaknak (pl. közülük váltak-e a jelentéstevői szerepkört a legnagyobb arányban), illetve ők rendelkeztek-e a legszorosabb összeköttetési hálóval a 2014–2019-es törvénykezési ciklusban.

Fontos hangsúlyozni, hogy a tanulmány unortodox megközelítést alkalmaz: egy olyan uniós intézmény került az elemzés középpontjába, amely a hagyományos szemlélet szerint nem számít a tagállami érdekérvényesítés elsődleges terepének. Az európai integráció mindennapi működésével kapcsolatban közkeletű állítás ugyanis, hogy az intézményrendszeren belüli szerepek elosztását már a kezdetektől tisztázták. Ennek megfelelően – az EU-val foglalkozó elméleti megközelítés szerint – az Európai Bizottság az uniós érdekek megjelenítője, az Európai Unió Tanácsa a tagállami érdekek képviselőjét látja el, míg az egyedüli közvetlenül megválasztott testület, az Európai Parlament az európai állampolgárok érdekeit artikulálja. E meghatározás értelmében tehát a tagállamok egyedi érdekei nem jelennek meg az Európai Parlament tevékenységében, ugyanakkor mégis feltételezhető, hogy amennyiben egyikük hegemon hatalommal bír az Európai Unión belül, úgy az az összes intézményen belül érvényesül, így – az adott tagország képviselőin keresztül – az elsődlegesen és hivatalosan az állampolgári érdekeket megjelenítő EP-ben is. Az ottani

szavazási adatok historikus felkutatása és elemzése egy elméleti lehetőséget nyújt arra, hogy kiderüljön, mennyire hatja át a tagállami érdekképviselő az Európai Parlamentet.

A tanulmány szerkezete a következő: először egy rövid szakirodalmi áttekintés olvasható a németkérdés aktualitásáról, továbbá az Európai Parlamentnek az uniós intézményrendszerben tapasztalható, fokozatosan növekvő szerepéről. Ezt a módszertant ismertető rész követi, amelyből az is kiderül, hogy a jelen írás az EP nyolcadik törvénykezési ciklusára (2014–2019) leszűkítve törekszik a különböző mutatószámok meghatározására és rajtuk keresztül a rangsorok felállítására. Ezt követően bemutatom a mutatószámok és a rangsorok alapján született eredményeket, s következtetéseket vonok le az Európai Parlamenten belüli német hegemoniára vonatkozóan (külön hangsúlyozva a jelen tanulmány korlátait).

Az újkori német hegemonia kérdésköre és az Európai Parlament szerepének folyamatos felértékelődése

Bár a német hegemonia témaköre könyvtárnyi szakirodalmat tölt meg, ugyanakkor – ahogy korábban már utaltam rá – a szerzőknek a mai napig nem sikerült konszenzusra jutniuk abban a kérdésben, hogy Németország hegemonnak tekinthető-e, alkalmazható-e esetében a hegemon stabilitás elmélete, illetve amennyiben az országot hegemonnak fogadjuk el, az teljes mértékben érvényes-e rá.

A nemzetközi kapcsolatok elméleti keretrendszerén belül kiemelt helyet elfoglaló hegemon stabilitás elmélete – dióhéjban és nagyon leegyszerűsítve – azt a nézetet képviseli, hogy az általában instabil nemzetközi rendszer abban az esetben válhat némileg stabillá, ha egy szereplő (állam) a többiek fölé magasodva vezető (hegemon) szerepet vállal. A hegemon aktor a vezető szereppel felelősséget is vállal: biztosítja a nemzetközi rendszer stabilitását azáltal, hogy viseli a fenntartásával kapcsolatos költségeket. Felmerül a kérdés ugyanakkor, hogy milyen kritériumoknak kell teljesülniük ahhoz, hogy egy domináns

hatalom hegemonná váljon. Amennyiben a Robert Keohane (1984) által leírt feltételeket vesszük alapul (nyersanyagok, illetve piacok feletti kontroll, a tőke ellenőrzése, a magas hozzáadott értéket képviselő termékek versenyelőnye, továbbá katonai erőfölény), akkor látható, hogy Németország jelenleg nem felel meg azoknak. Az ország valóban az EU gazdasági motorjának számít, hiszen globálisan is az egyik legerősebb gazdaság és exporthatalom – Európa legnagyobb nemzetgazdasága, a nominális GDP tekintetében globálisan a negyedik helyen áll, és a világ harmadik legjelentősebb exportőre –, továbbá jól teljesít a piaci és a tőkekontroll szempontjából, és versenyelőnyt élvez a magas hozzáadott értéket képviselő termékek terén is. Ugyanakkor a katonai hatalom tekintetében már elenyésző a súlya, és nyersanyagokból is hagyományosan importra szorul. Beverly Crawford (2015) szerint mindazonáltal Németország a „hiányosságai” ellenére gazdasági értelemben egyértelműen Európa hegemonja, és ún. beágyazott hegemonként határozható meg, mivel az európai integráció kezdete óta vezető szerepet játszik az intézményépítésben, és aránytalanul nagy terhet vállalt abban.

Wolfgang Proissl (2010) meglátása, hogy Németország a közös valuta létrehozása óta jóindulatú hegemonnak tekinthető, ugyanis az ország hajlandó volt „feláldozni” a német márkát az európai monetáris rendszer kialakítása érdekében. Szerinte egyébiránt a német lépésnek részben az is volt a célja, hogy csökkentse egyes európai partnereknek az újraegyesült Németország hirtelen megnövekedett erejétől való féltelmeit. Thomas Pedersen (2002) az országra kooperatív hegemonként tekint: a francia–német tandem EU-n belüli együttműködésének értékelésekor arra a következtetésre jutott, hogy a német hegemonia és a nemzetek feletti együttműködés kialakulása lényegesen stabilabb nemzetközi rendszert eredményezett, mint amit korábban a hagyományos kormányközi együttműködés teremtett. Ezért úgy véli, ez az ún. kooperatív hegemonia lehet a sikeres regionális együttműködés alapja.

Egy, a német hegemoniával kapcsolatos közismert vélekedés szerint az ország csak az utóbbi időben, főleg az eurózóna válságkezelésének

az eredményeként vált az Európai Unión belül hegemon hatalommá. E szemlélet alapján Németország kvázi „belesodródott” a hegemon szerepkörbe, pedig a múltjára való tekintettel az egyáltalán nem állt szándékában. Simon Bulmer és William Paterson (2013) azzal érvel, hogy Németország a hatalmát az uniós intézményekbe ágyazottan gyakorolja, és az idők folyamán kooperatív hegemonból „vonakodó hegemonná” vált. Christoph Schönberger (2012) a német hegemoniának az európai integrációban betöltött, megkerülhetetlen szerepét hangsúlyozza. Peter Graf Kielmansegg (2017) elismeri a német gazdasági fölény által létrejött hegemoniát, ugyanakkor az eurózóna válságkezelése szempontjából más intézményi szereplők (Európai Központi Bank, Nemzetközi Valutalap) jelentőségét hangsúlyozza.

A témával kapcsolatosan Hans Kundnani (2014) írt egy nagysikerű könyvet, aki szerint a német hatalom ismét feszültséget és instabilitást kelt Európában, és arra a következtetésre jutott, hogy a németkérdés a EU-ban immár elsősorban nem biztonsági, hanem geoökonómiai problémaként jelentkezik újra. Kundnani meglátása szerint az euróövezet válságkezelése kapcsán Berlin vonakodott felelősséget vállalni, és elutasította az eurókötvények bevezetését, s egyúttal úgy kívánta az Európai Uniót átalakítani, hogy a saját preferenciáit a partnereire kényszerítse. Így a német hatalom paradoxona az, hogy bár az ország a gazdasági stabilizációra törekszik, a saját, szűken meghatározott stabilitási kultúrája terjesztésével destabilizálja a monetáris uniót (lásd pl. a német gazdasági erőfölény érvényesülését az EU perifériáján [Nagy, 2013]). Melanie Morisse-Schilbach (2011) is úgy véli, hogy Németország egykor jóindulatú hegemonként viselkedett, ám az eurózóna válsága miatt megváltozott a viselkedése, és immár egyoldalúan jár el.

A német hegemoniát illető, igen határozott álláspontot képvisel Stefan Kornelius (2010) és Herfried Münkler (2015a) is. Az előbbi azzal érvelt, hogy az euróövezet válsága miatt Németországnak felül kell emelkednie a saját, szűken értelmezett érdekein, és el kell fogadnia az elkerülhetetlen sorsát: felvállalni a hegemon szerepkört Európában. Münkler hasonló húrokat pengett: szerinte Németországnak viselnie

kell a hegemoniával kapcsolatos felelősséget és kötelezettségeket, elfogadnia, hogy az akarata ellenére immár az EU központi hatalmává vált. Továbbá hátra kell hagynia az országot korábban jellemző vonakodó magatartást, és eleget kell tennie a hegemoniával együtt járó kötelezettségeinek, a politikai és gazdasági egyensúly megtartása érdekében ellensúlyoznia kell a periféria centrifugális erőit.

A fentieknek némileg ellentmondanak a téma magyarországi szakértői. Benczes István elfogadja ugyan a vonakodó hegemonia tézisé, de Németországnak az eurózóna válságában betöltött szerepét vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy korántsem egyértelmű, hogy az ország (regionális) hegemónnak tekinthető-e, mivel nem hajlandó bizonyos, a hegemoniával járó feladatoknak és kötelezettségeknek eleget tenni (Benczes, 2017; Benczes, 2018). Hettyey András a magyar-német bilaterális kapcsolatokon keresztül vette górcső alá a német hegemoniát, és az államközi kapcsolatok elemzésével arra a következtetésre jutott, hogy Németország csak gazdasági szempontból domináns, így összességében nem tekinthető hegemónnak a magyar-német bilaterális viszonyrendszeren belül (Hettyey, 2019).

Nyilvánvaló, hogy az említett tanulmányok nem vették még figyelembe a koronavírus-járvány hatásait és Németországnak a pandémia okozta válság társadalmi-gazdasági hatásainak az enyhítésében játszott szerepét. Nem készült még továbbá egy olyan komplex tanulmány, amely Berlin hatalmát mindenre kiterjedően elemezné. De, ahogy az a fenti áttekintésből is kitűnik, az biztos, hogy az Európai Parlament – mint uniós intézmény – eddig egyszer sem szerepelt a német hegemoniával kapcsolatos fontosabb írásokban.

Ennek ellenére fontos kitérni az Európai Parlamenttel kapcsolatos diskurzusok rövid ismertetésére is, mivel az intézménynek a különböző szempontok szerinti vizsgálata régóta kedvelt témája az európai integrációval foglalkozó kutatásoknak. Általánosságban megállapítható, hogy míg az Európai Unió dinamikája korántsem egyenletes és egyirányú (lásd a bővítés/mélyítés sok évtizedre visszatekintő dilemmáját¹), ugyanez nem vonatkozik az Európai Parlament szerepkörének

1 Az EU-bővítés dinamikájával és dilemmáival kapcsolatos aktuális nehézségekről lásd részletesebben: Siljak és Nagy, 2018.

a változására. Az EP befolyása és hatalma – jogalkotó és döntéshozó szerepe – ugyanis az integráció előrehaladtával folyamatosan nőtt, s ennek közvetlen következményeként fokozatosan növekedett az EP-képviselők politikai súlya is, így a teljesítményük és az aktivitásuk vizsgálata is egyre relevánsabbá vált. A lisszaboni szerződés eredményeként – az EP-képviselők hosszú küzdelmének a megkoronázásaként – az EP *de jure* társjogalkotóvá vált, a jelentősége megközelítette az EU Tanácsáét. A szerződés hatályba lépése óta – még ha jogilag nem is – a gyakorlatban tovább erősödött az intézmény az ún. *Spitzenkandidat* rendszer bevezetése következtében (Brack és Costa, 2018), bár az Európai Bizottság elnökének a 2019-es megválasztása látszólag (és ideiglenesen?) mellékvágányra terelte a csúcsjelölti rendszert. Nem véletlen tehát az EP és az ott ülő képviselők tevékenysége, aktivitása, szavazási magatartása iránti fokozott érdeklődés.

Általános problémaként vethető fel az Európai Parlament (és tulajdonképpen a választott intézmények) esetében, hogy nem létezik olyan univerzális indikátor vagy mérőszám, amely a képviselők jellemzésére (politikai teljesítmény, szavazási magatartás stb.) használható lenne. Annak hiánya ellenére több olyan módszertan is napvilágot látott már, amelynek a segítségével mérni és értékelni lehet az EP-képviselők aktivitását. E módszertanok általában két adatforráson alapulnak: egyrészt a név szerinti szavazások alapján értékelik a képviselőket (továbbá az együtt- vagy kiszavazási hajlandóságot, illetve a pártcsaládok szavazási koherenciáját [Hix, 2002; Hix, Noury és Roland, 2005; Hix *et al.*, 2006; Hix *et al.*, 2009]), másrészt a jogszabálytervezetekhez kapcsolódó módosító indítványokon és a jelentéstevői szerepeken keresztül méri a súlyukat és befolyásukat (Kovács, 2021). Megemlíthető továbbá a különböző mérőszámok kapcsán az elkészített jelentések száma, a plenáris ülések látogatottsági aránya vagy a szakpolitikai vezetés – azaz a képviselőknek a jogszabályok tartalmát (a szakpolitikai döntéshozatali folyamatban szakértőként és tárgyalóként való részvétel révén) befolyásoló, valamint a többiek szavazatát irányító képessége – (Wilson és Thomme, 2016).

Mint említettem, a korábbi tanulmányok már behatóan foglalkoztak az Európai Parlament (név szerinti) szavazási adatsoraival, amelyek révén következtetéseket lehet levonni a képviselők preferenciáira és teljesítményére vonatkozóan. Simon Hix különböző kutatásai szerint az Európai Parlamentben a képviselők a politikai szándékaikat leginkább a saját európai pártcsaládjukon keresztül tudják elérni, s ennek következtében – némiképp meglepő módon – az EP-szavazások háttérében elsődlegesen az adott pártcsaládhoz való lojalitás sejlik fel, nem pedig az ugyanazon tagállamból származó többi képviselőhöz fűződő kapcsolat vagy a nemzeti hovatartozás (Hix, 2002; *et al.*, 2005; Hix *et al.*, 2006; Hix *et al.*, 2009). Thorsten Faas hasonló következtetésre jutott, és megerősítette, hogy az EP-pártcsaládokon belüli kohézió erős, továbbá a szavazás leginkább a pártvonalak mentén történik, és kevésbé számít a nemzeti háttér (Faas, 2002).

Ahogy arról ugyancsak szó volt már, a jogszabálytervezetekhez fűzött módosító indítványok számának az elemzése tekinthető az EP-képviselők másik fontos vizsgálatának – egyes kutatások a képviselők jogalkotási sikerességét éppen ezen indítványok alapján értékelik (Fertő és Kovács, 2019). Ugyanakkor más megközelítések is születtek már. Ilyen az EP-szakbizottságoknak és azok vezetőinek a vizsgálata, azaz annak a tanulmányozása, hogy az ott folyó munka mennyire fontos az egész Európai Parlament működése szempontjából (Kaeding és Obholzer, 2012), illetve a szakbizottsági elnöki poszt betöltése milyen kvalitásokat és specializációt igényel, ha egyáltalán szükség van valamilyenre (Chiru, 2020). Az említettek mellett kiemelkedő helyet foglal el a jelentéstevői szerepkör vizsgálata is: a vonatkozó kutatások szerint az ugyanis a politikai befolyásosság egyfajta mércéjének is tekinthető, ugyanakkor korántsem egyértelmű, hogy a jelentéstevők adott körülmények között milyen hatalmat és befolyást tudnak gyakorolni (Thierse, 2019).

Fontos még említést tenni azokról a tudományos igénnyel bíró törekvésekről, amelyek bizonyos szempontok alapján mérik és rangsorolják az EP-képviselők (politikai) teljesítményét. Az Eulytixnek a hipotézisem alapjául szolgáló 2020-as jelentése a képviselőket az

aktivitásuk, az összeköttetések szorossága, továbbá a heterogenitásuk szerint rangsorolja (Kovács és Kocsis, 2021). A VoteWatch Europe kvantitatív és kvalitatív vizsgálatokat vegyítve állítja fel az EP-képviselők politikai és szociális befolyási rangsorát, amelynek alapjául a jelentéstevői szerepek, a vezetői posztok, továbbá a szavazási minták szolgálnak (*VoteWatch Europe*, 2020).

Módszertan

A fenti irodalom-összefoglaló mutatja, hogy – akárcsak a hegemonia méréséhez és meghatározásához – az EP-képviselők tevékenységének a leírására sincs egyszerű módszertan és egyetlen átfogó mutató. A jelen tanulmány az Eulytix 2020-as éves jelentésének a módszertanára, valamint az elemzőcég adatbázisából a 2014–2019-es törvénykezési ciklusra vonatkozó adatsorra támaszkodva, három különböző szempontból vizsgálja és rangsorolja a képviselőknek az adott időszakban folytatott politikai teljesítményét.

Az Európai Parlament 2014–2019-es törvénykezési ciklusra vonatkozó tevékenysége kapcsán az alábbi mutatószámok meghatározása a cél:

- német vezető EP-tisztségviselők számbavétele;
- „EP-képviselői aktivitási rangsor 1”: az Európai Parlament képviselőinek listája, az általuk benyújtott indítványok és módosítási javaslatok számának vizsgálata alapján;
- „EP-képviselői aktivitási rangsor 2”: a jelentéstevői (*rapporteur*) szerepkör vizsgálata – a szerepek megoszlásának elemzése tagállamokra lebontva (országcsoportonként az EP-képviselők számára);
- „EP-képviselői összeköttetési rangsor”: a képviselők együttműködésének szorosságát jelző lista, amely a közösen beterjesztett módosító indítványok vizsgálata alapján állítja fel a rangsorukat.

A vezető EP-tisztviselők – különösen a német nemzetiségűek – számbavétele egy magától értetődő és egyszerű módszer az adott uniós intézményben fennálló hatalmi viszonyok feltérképezésére, még akkor is, ha elfogadjuk, hogy az Európai Parlamentben a pártlogika a legfontosabb rendező elv, s nem a nemzeti hovatartozás. Az EP világosan meghatározza, mely tisztviselők/pozíciók tekinthetők vezető besorolásúnak.² Három fontos formáció határozza meg ugyanis a működését: az Elnökség (*Bureau*), az Elnökök Értekezlete (*Conference of Presidents*), továbbá a Szakbizottsági Elnökök Értekezlete (*Conference of Committee Chairs*). Az első a szervezet mindennapi működését biztosítja, amely az elnökből, az alelnökökből, valamint a quaestorokból álló testület. A másodiknak a legfontosabb célja az EP munkájának és a jogalkotási munka ütemezésének a megszervezése, és az elnökből, továbbá a képviselőcsoportok vezetőiből áll. A szakbizottságok közti együttműködést az EP bizottsági elnökeit tömörítő a harmadik formáció segíti elő, és az Elnökök Értekezlete számára fogalmaz meg ajánlásokat.

Ezek alapján megállapítható, hogy a mindenkori elnök személye megkerülhetetlen, hiszen az intézmény politikai irányításáért, az általános politikai irányvonalának a kialakításáért és a gyakorlati megvalósításáért felelős. Az Európai Parlamentben a frakcióvezetők hasonló feladatokat látnak el, mint a nemzeti parlamentekben aktív kollégáik: ők fogják össze és koordinálják a frakciójuk munkáját – a politikai programok végrehajtása során kompromisszumra törekcszenek. Az EP-frakciók vezetése felelősségteljes és politikai szempontból fontos feladat: a szürke politikai háttérmunkán kívül ők szólalnak fel a plenáris üléseken, ők közvetítik a frakciójuk álláspontját a sajtó és a választópolgárok felé. Nem véletlen, hogy a pozíció nem egy esetben jó ugródeszkának bizonyult más, fontosabb politikai posztok eléréséhez (például Manfred Weber néppárti frakcióvezetőből vált az Európai Bizottság elnökjelöltjévé).

Az Európai Parlamentben a szakbizottságokban folyik az érdemi politikai és szakpolitikai munka, így az elnöki posztja sokrétű munkával és

2 Erről részletesebben lásd: *Európai Parlament*, 2019.

komoly politikai felelősséggel jár. A szakbizottsági elnökök – egyebek mellett – meghatározó szerepet játszanak a szakbizottság többéves programjának a kialakításában, ők terelik mederbe a szakbizottsági jogalkotást, de arra is nagy a befolyásuk, hogy milyen ügyeket tűzzenek az ülések napirendjére, azokra, illetve a meghallgatásokra milyen biztosokat, szakértőket hívnak meg. Emellett a szakbizottsági munka (irányítása) rengeteg politikai profilozási lehetőséget kínál: így a poszt jó lehetőséggel kecsegteti a birtokosait, hogy szélesebb körben ismertté váljanak, így (is) segíti őket előkészülni a politikai ranglistán megteendő esetleges következő lépésre (akár otthon, akár az EP-ben vagy más uniós intézményben).

Végül, bár hivatalosan nem számít politikai vezető pozíciónak, mégis kiemelkedő jelentőséggel bír a főtitkár is, aki az adminisztratív irányításért és a napi gyakorlati ügyekért felelős; a bürokrácia szürke eminenciásaként a napi hivatali teendők intézésével az intézmény hosszú távú működését biztosítja, s így a posztja politikai szempontból is fontos (ráadásul az Európai Parlament esetében a főtitkári poszt általában része egy nagyobb intézményi-személyzeti alknak).

A második feladat az aktivitási rangsor felállítása, amely az EP-képviselők által jegyzett módosító indítványok alapján történik. Ebből kiderül, hogy kik voltak a 2014–2019-es törvénykezési időszak során a legaktívabbak. A jelentéstevői (második aktivitási) rangsor felállításához a jelentéstevő (*rapporteur*) szerepkörének a vizsgálata szükséges, az összekötetési rangsor alapját pedig a közösen jegyzett módosító indítványok képezik. Mindezek elemzése után beazonosíthatóvá válik, hogy a német képviselők az élen helyezkednek-e el e rangsorokban. Feltételezve, hogy Németország hegemoniája tetten érhető az európai intézményrendszer egészében, így az Európai Parlamentben is, az várható, hogy a német képviselők előkelő helyeken fognak szerepelni az aktivitást és az összekötetést mérő listákon.

Az aktivitási rangsor az EP-képviselők által (a vizsgált időszakban) beterjesztett módosító indítványok összesítése alapján áll össze, és bizonyos feltételezéseket tartalmaz. Tekintve, hogy az EP eljárásrendje szerint a javaslatokat egy vagy több képviselő is benyújthatja,

az Eulytix által kifejlesztett és kidolgozott – a jelen tanulmányban is alkalmazott – módszertan azt feltételezi, hogy a többek által jegyzett módosító indítványhoz az azt aláírók hasonló arányban járultak hozzá. Éppen ebből következik, hogy ilyen esetben az adott képviselő aktivitási mérlege a módosító javaslatot beadók számának a reciprokával növekszik.

A jelentéstevői rangsor hasonló elven alapszik: a vizsgálat alá vont törvénykezési ciklus összes (több mint háromezer) parlamenti jelentésének az összegzése alapján rangsorol – csak a jelentéstevők nemzetisége alapján, függetlenül attól, hogy milyen típusú és politikailag milyen súlyú dossziékról volt szó.

A negyedik típusú mutató, az ún. összeköttetési rangsor az EP-képviselőket a többedmagukkal beterjesztett módosító indítványaik alapján vizsgálja. Módszertani szempontból némileg összetettebb az aktivitási rangsornál: az Eulytix módszertana szerint a képviselők közti kapcsolat szorosságát az adott indítványt közösen jegyzők számának az élesen csökkenő függvénye mutatja meg, majd a közös javaslatok aggregálása alapján áll össze a képviselők közti összeköttetés erőssége, amely alapján a rangsorolás lehetővé válik (Kovács és Kocsis, 2021). Következésképpen e módszertan egy olyan összeköttetési hálózatot hoz létre, amely figyelembe veszi az EP-képviselők közötti együttműködés gyakoriságát, és – az egyes módosító javaslatok esetén a beterjesztők számának figyelembevételével – kellő jelentőséget tulajdonít a kapcsolatnak is. Nem kérdéses, hogy némi kompromisszumra is szükség van hozzá: a valóságban nem minden módosítás rendelkezik azonos (politikai) súllyal, és minden bizonnyal szorosabb kapcsolatok jönnek létre a fontosabb indítványok előterjesztése esetén. Mivel azonban a módosító indítványok jelentősége között objektív módon lehetetlen különbséget tenni, az egyes jellemzők szerinti csoportosításuk csorbítaná a rangsor hitelességét. (A módszertanról bővebben lásd az Eulytix 2020-as éves jelentését: Kovács és Kocsis, 2021).

Eredmények

Ami az Európai Parlamenten belüli vezető német tisztségviselőket illeti, világosan látható a németek túlsúlya. Az EP-nek a nyolcadik ciklusa (2014–2019) jelentős részében (2014 júliusától 2017. januárig) német elnöke volt (Martin Schulz), és végig német főtitkár szolgált (Klaus Welle, aki nem mellesleg 2009 óta tölti be folyamatosan a funkciót). A képvisellel bíró legnagyobb pártcsaládoknál ugyancsak német vezetés figyelhető meg: a néppárti frakciót 2014-től Manfred Weber vezeti 2018–2019-ben Udo Bullmann állt a szocialista frakció élén, a Zöldek társelnöke Ska Keller volt, a Baloldalt (*The Left*) pedig Gabriele Zimmer vezette a teljes időszakban. Összességében kijelenthető, hogy az EP-frakciókban számottevő a német vezetés, de a cikluson belül olyan időszak is volt, amikor a nyolc EP-képviselőcsoport közül négyet német képviselő vezetett. A frakcióvezetésnél kevésbé fajsúlyos, ám politikailag mégis jelentős a szakbizottsági elnökök pozíciója, amelyek tekintetében már nem volt ennyire szembeűnő a német dominancia. A 2014–2019-es törvénykezési ciklus során 19 állandó szakbizottság működött, és az időszak első felében csupán négyet vezetett német képviselő. Igaz, azok éppen a legfontosabb (a méretük szempontjából a legnagyobb) szakbizottságok voltak, például a Külügyi Bizottság vagy a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság. A ciklus második felében ötre bővült a német szakbizottsági elnökök száma.

A fenti eredmények természetesen nem függetlenek az Európai Parlamentben a mandátumok kiosztásához használt D'Hondt-módszertől, amely a legmagasabb átlagokkal számol. Ennek annyi van jelentősége, hogy a nagyobb pártoknak kedvez, s a – lakosai száma alapján eleve a legnépesebb – német képviselői kontingens túlnyomó többsége hagyományosan az EP nagy pártcsaládjaihoz tartozik. Mindezt erősíti, hogy a D'Hondt-módszer alkalmazása az egyes pártcsaládokon belül is bevett szokás a pozíciók – az EP-elnökök, a szakbizottsági elnökök, a szakbizottsági elnökhelyettesek – elosztásánál, így a csak néhány nagyobb pártcsaládba tömörülő német képviselők általában jó eséllyel pályázhatnak valamilyen vezető posztra. (A módszernek az EP-n belüli gyakorlati alkalmazásáról lásd: Kotanidis, 2019.)

EP-képviselői aktivitási rangsor 1

Az aktivitási rangsor első verziója az EP-képviselők által benyújtott különböző módosító indítványok összesítése és aggregálása alapján méri a küldöttek aktivitását. Ez alapján az látható, hogy korántsem a németek voltak a legaktívabbak az Európai Parlament 2014–2019-es törvénykezési ciklusa során (lásd az 1. táblázatot).

1. táblázat³

A 20 legaktívabb német EP-képviselő
és az összetett helyezések az aktivitási rangsorban (2014–2019)

Név	Kép- viselő- csoport	Aktivi- tási sorrend	Név	Kép- viselő- csoport	Aktivi- tási sorrend
Julia Reda	Greens/ EFA	16.	Martin Häusling	Greens/ EFA	76.
Sven Giegold	Greens/ EFA	17.	Jan Philipp Albrecht	Greens/ EFA	108.
Markus Ferber	EPP	21.	Monika Hohlmeier	EPP	116.
Helmut Scholz	GUE/NGL	27.	Christian Ehler	EPP	128.
Cornelia Ernst	GUE/NGL	35.	Axel Voss	EPP	136.
Maria Heubuch	Greens/ EFA	40.	Andreas Schwab	EPP	155.
Terry Reintke	Greens/ EFA	49.	Arne Gericke	ECR	164.
Ska Keller	Greens/ EFA	58.	Ulrike Müller	ALDE	184.
Beatrix von Storch	EFDD	65.	Evelyne Gebhardt	S&D	186.
Bernd Lucke	ECR	70.	Klaus Buchner	Greens/ EFA	187.

Megjegyzés: ALDE = Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért; ECR = Európai Konzervatívok és Reformerek; EFDD = Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája; EPP = Európai Néppárt; Greens/EFA = Zöldek/Európai Szabad Szövetség; GUE/NGL = Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal; S&D = Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége.

3 Forrás: az Eulytix (Kovács és Kocsis, 2021) adatai alapján saját szerkesztés.

Sőt, a legaktívabb 15 képviselő között egyáltalán nincs német (lásd a 3. táblázatot), az első 50-ben hét található, az élen álló száznak pedig csupán hozzávetőleg a tizede érkezett Németországból. Ez azt is jelenti, hogy a túlnyomó többségük a „top 100-on” kívül esik, mi több, 56 német EP-képviselő az összesített rangsor második felébe kerülhetett csak be.

Ez a rangsor azt is megmutatja, hogy nincs szoros összefüggés az aktivitás (a benyújtott módosító indítványok száma) és a politikai pártcsaládhoz tartozás között (lásd a 3. táblázatot). A legaktívabb hat képviselő mindegyike eltérő politikai háttérrel rendelkezik (egy függetlenként ült az EP-ben, a többiek más és más frakcióban). Ugyanerről árulkodik az is, hogy a legaktívabb húsz képviselő közül négy független. A németekre is érvényes ez a megfigyelés: azok, akik bekerültek a legaktívabb száz EP-képviselő közé, nagyjából az összes pártcsalád valamelyikét erősítik, bár némi zöldpárti túlsúly figyelhető meg esetükben.

Habár a jelen aktivitási rangsor kizárólag a benyújtott módosító indítványok száma alapján méri az EP-képviselők aktivitását, nem lehet megfeleledkezni arról, hogy a tevékenységük, a teljesítményük és az aktivitásuk egyéb fontos dimenziókon és lépéseken keresztül is érvényesülhet. Ezt mutatja, hogy a prominens képviselők általában nem foglalnak el előkelő helyet az aktivitási rangsorban – és ez az ismertebb német személyiségekre is igaz (talán csak Ska Keller zöldpárti frakcióvezető a kivétel, aki az 58. az aktivitási ranglistán). Néhány példa erre: a Külügyi Bizottság befolyásos német elnöke, David McAllister csupán az 572., Manfred Weber néppárti frakcióvezető (akit pártja a 2019-es EP-választások után az Európai Bizottság elnöki pozíciójára is jelölt) csak a 760., a rangsor egyik utolsó helyezettje. Martin Schulz, aki 2017-ig az EP elnöke volt, meg se jelenik az aktivitási rangsorban – ami azt jelenti, hogy egyetlen módosító indítványt sem jegyzett a vizsgált időszakban. Ezek a példák is alátámasztják, hogy hiba lenne az EP-képviselők jogalkotási (módosító indítványokat jegyző) aktivitását a kizárólagos tevékenységüknek tekinteni.

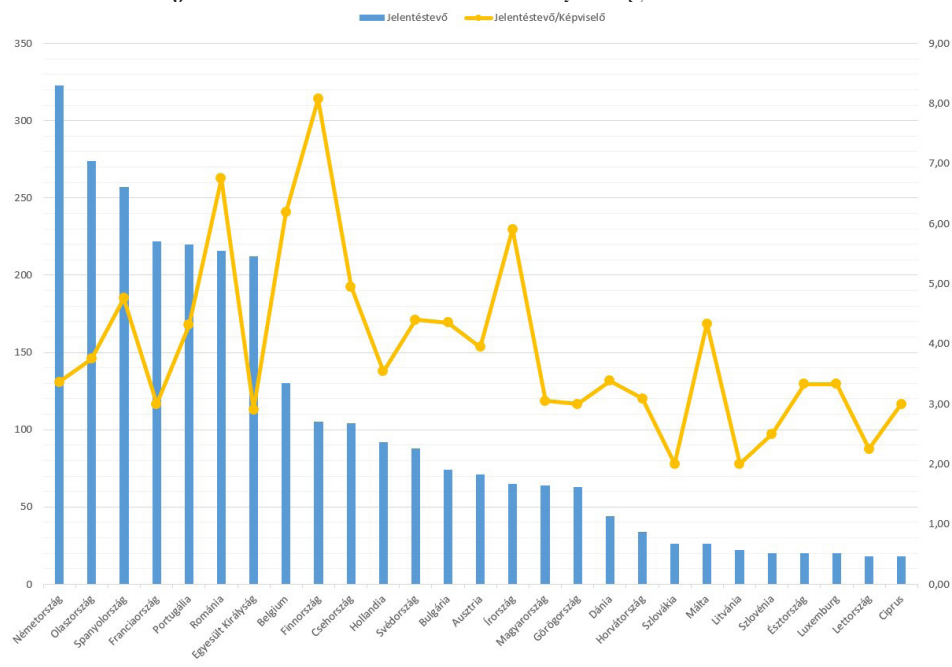
Az aktivitási rangsor alapján összességében az látható, hogy a németek a vizsgált törvénykezési időszakban – jogalkotási szempontból – nem tartoztak a legtermékenyebb képviselők közé.

EP-képviselői aktivitási rangsor 2

A második aktivitási rangsor az EP-képviselők jelentéstevői szerepének összesítése alapján készül (és nem tesz különbséget az egyes jelentések típusa között, azaz azt feltételezi, hogy mindegyik ugyanolyan súlyú). Az Eulytix által készített adatelemzés (lásd Kovács és Kocsis, 2021, 15. melléklet, áttekintő táblázat) meglehetősen egyértelmű képet mutat e szerepek alakulásáról, amit az 1. ábra szemléltet. A grafikon bal oldali tengelye a jelentéstevők számát, a jobb oldali a jelentéstevők egy képviselőre vetített arányát mutatja, tagállamonkénti bontásban.

1. ábra⁴

Az EP-jelentéstevők száma és aránya tagállami bontásban

4 Forrás: az Eulytix (Kovács és Kocsis, 2021) adatai alapján saját szerkesztés.

Az adatokból és a szemléltető ábrából jól látszik, hogy a vizsgált törvénykezési időszakban a német képviselők vállalták a legtöbb jelentéstevői szerepet: öt év alatt több mint háromszázat. Az ábráról az is leolvasható, hogy az egyes tagállamok által delegált képviselők száma meghatározó jelentőségű abban, hogy hány jelentéstevői szerepet kaptak a vizsgált időszakban. Ennek megfelelően e tekintetben Németországot a további nagy népességű (és így több EP-képviselőt delegáló) tagállamok követik (Olaszország, Spanyolország, Franciaország és Lengyelország). Tehát a jelentéstevői szerepek számbeli vizsgálata csalóka, hiszen az Európai Parlamentbe a legtöbb képviselőt delegáló állam Németország, így hozzá kötődik a legtöbb jelentéstevői szerep is.

Némileg árnyaltabb képet kapunk, ha a jelentéstevők számát az adott tagállam képviselőinek a számával arányosítjuk. Ezzel megkapjuk az egy EP-képviselőre eső jelentéstevői szerepek számát (a grafikonon ezt szemlélteti a sárga vonal, továbbá a jobb oldali tengely). E szempontból Finnország képviselői tekinthetők a legaktívabbnak: egy személyre több mint nyolc jelentéstevői szerep jutott. De e tekintetben kiemelkedtek a román és a belga képviselők is (fejenként több mint hat jelentéstevői szerep). A német képviselők ez alapján csupán a középmezőnybe kerültek: 3,3 jelentéstevői szerep esett egy főre, és ezzel a rangsor 16. helyét foglalták el.

Bár fontos ismét hangsúlyozni, hogy a jelen összeállítás nem tesz különbséget az egyes jelentések típusa között, azaz kvázi egyenlő fontosságot tulajdonít mindegyiknek (ami a valóságban természetesen nem állja meg a helyét), így is megállapítható, hogy a német EP-delegáció csupán a nagy létszáma miatt tudhatta magáénak a legtöbb jelentéstevői szerepet a 2014–2019-es időszakban. Az egyes képviselők aktivitását akkurátusabban mérő, egy főre jutó jelentéstevői szerepek száma azt mutatja, hogy a német képviselők csupán a középmezőnybe tartoznak, s korántsem ők vállalják a legtöbb jelentéstevői pozíciót.

EP-képviselői összeköttetési rangsor

Az összeköttetési rangsor (2. táblázat), ahogy arról már szó volt, az EP-képviselők által közösen jegyzett módosító indítványok alapján készített sorrend. Az itt kialakult kép némileg eltér az első aktivitási rangsortól: német képviselő egyáltalán nem szerepel az első ötven helyezett között (az első az 56. helyen található), és csupán hat jelenik meg az első száz között. Mindezt figyelembe véve kijelenthető, hogy a németek nem tartoznak a többiekkel leginkább összekötött képviselők közé, azaz más tagállamok képviselői sokkal inkább hajlanak arra, hogy a módosító indítványukat közösen terjesszék be (ez leginkább a különböző munkamódszerekbe ad betekintést, ami egyébként lehet akár kulturális sajátosság is). A rangsor első szakaszát a dél-európai képviselők sajátítják ki: a leginkább összekötött tíz EP-képviselőből öt spanyol, kettő pedig olasz. A rangsor első húsz helyén álló képviselő közül hat spanyol, három olasz, három brit és két belga található (lásd a 3. táblázatot).

2. táblázat⁵

A 20 leginkább összekötött német EP-képviselő és az összetett helyezéseik az összeköttetési rangsorban (2014–2019)

Név	Képviselő-csoport	Összeköttetési sorrend	Név	Képviselő-csoport	Összeköttetési sorrend
Sabine Verheyen	EPP	56	Martina Werner	S&D	175
Ulrike Müller	ALDE	85	Markus Pieper	EPP	198
Fabio De Masi	GUE/NGL	88	Gesine Meissner	ALDE	202
Beatrix von Storch	EFDD	94	Helmut Scholz	GUE/NGL	205
Julia Reda	Greens/EFA	96	Maria Noichl	S&D	210
Arne Gericke	ECR	97	Sven Giegold	Greens/EFA	211
Monika Hohlmeier	EPP	127	Axel Voss	EPP	222
Jo Leinen	S&D	145	Joachim Schuster	S&D	227
Bernd Lucke	ECR	146	Peter Jahr	EPP	230
Maria Heubuch	Greens/EFA	156	Sven Schulze	EPP	235

5 Forrás: az Eulytix (Kovács és Kocsis, 2021) adatai alapján saját szerkesztés.

Az első aktivitási mutatónál kapott eredménytől eltérően itt, úgy tűnik, a pártcsaládhoz való tartozás fontosabb szerepet tölt be az EP-képviselők közti, a módosító indítványok együttes benyújtását célzó együttműködések esetében. Az első tíz leginkább összekötött EP-képviselő mindegyike valamelyik nagyobb pártcsalád frakciójához tartozik, nyolcuk a Szocialisták és Demokratákhoz (S&D). Ebből arra lehet következtetni, hogy a közösen beterjesztett módosító indítványok egy gyakran használt politikai eszközként szolgálnak az S&D frakció számára, amit az is megerősít, hogy a száz leginkább összekötött képviselő közül a legtöbb (35 fő) annak a tagja (míg csupán 13 az EPP-é és 15 az ALDE-é). Érdekesség, hogy a pártcsaládhoz tartozás fontossága a német képviselők esetében nem érhető tetten: az említett százas listán szereplő hat német mindegyike más frakcióban ül.

Ugyanakkor az összekötötési rangsor böngészésekor is szembe tűnő, hogy a prominens német EP-képviselők jellemzően nem szerepelnek annak az elején. A már korábban említett Ska Keller zöldpárti társ-frakcióvezető csupán az 527., David McAllister (a Külügyi Bizottság elnöke) a 627., míg Manfred Weber néppárti frakcióvezető a 675. Mivel a közismert német EP-képviselők az első aktivitási rangsorban sem töltöttek be kiemelkedő szerepet, az itteni (viszonylag alacsony) helyezései sem tekinthetők meglepőnek.

Következtetések, a tanulmány korlátai

A jelen tanulmány kimutatta, hogy a német EP-képviselők igen előkelő helyen szerepelnek az Európai Parlament vezető tisztségeinek a betöltése szempontjából, ugyanakkor az aktivitási és az összekötötési mutatókból az derül ki, hogy a módosító indítványok jegyzése alapján nem tekinthetők sem a legaktívabbaknak, sem a leginkább összekötötteknek, ráadásul a jelentéstevői szerepek tekintetében sem éppen átlagon felüli aktivitásúak. Következésképp az a feltételezett és immár a németek által is vallott státusz, miszerint Németország Európa hegemonja (*Wir sind der Hegemon*),⁶ nem tükröződik az Európai Parlament tevékenységét vizsgáló mutatókon.

6 Lásd a már idézett Herfried Münklernek a *Frankfurter Allgemeine Zeitung*-ban közölt véleménycikkét (Münkler, 2015b).

Bár némileg más metodológián alapul, de a VoteWatch Europe is alátámasztja a fenti vizsgálatok eredményét. A brüsszeli székhelyű intézet a jelentéstevői szerepek, a vezetői posztok, továbbá a szavazási minták alapján rangsorolja az EP-képviselőket, s a legutóbbi (a 2020-as évre vonatkozó) elemzéséből kiderül, hogy az aggregált és az országokra vetített eredmények alapján Németország korántsem tekinthető az EP egyik legbefolyásosabb államának. A két vizsgált dimenziót (a politikai és a szociális befolyást) vegyítve a VoteWatch Europe csupán a kilencedik helyen rangsorolja az uniós országok körében, ami egyáltalán nem tekinthető hegemon szerepkörnek (*VoteWatch Europe*, 2020).

Fontos ugyanakkor felhívni a figyelmet a jelen tanulmányban alkalmazott módszertan gyengeségeire, közülük is az eredményeknek a tagállami hegemoniára való értelmezésének a korlátaira:

- Az első probléma, ahogy azt már korábban említettem, az Európai Parlamenttel kapcsolatos jelen elemzés kizárólag egy nagyobb vizsgálat részeként tud a hegemonia kutatásához hozzájárulni (lásd a bevezetést). Az EP nem tekinthető a tagállami érdekérvényesítés elsődleges fórumának, így az intézménnyel és a képviselőivel kapcsolatos következtetések korlátozott magyarázóerővel bírnak az egyes uniós tagállamok befolyása tekintetében. Azonban nem létezik egy univerzális módszertan az EP-képviselők aktivitásának a pontos meghatározására, hiszen az egy többdimenziós tevékenység, amely nem szűkíthető le a módosító indítványok és a jelentéstevői szerepek vizsgálatára. Az EP-képviselők munkájának csupán a törvénykezési és a szakbizottsági dimenziójában játszik (igen fontos) szerepet a módosító indítványok benyújtása, de ők számos egyéb funkciót is ellátnak, amelyeket a most alkalmazott aktivitási rangsor nem képes megragadni.
- Egy másik gyengeség, hogy a vizsgálat csupán egyetlen törvénykezési ciklust ölel fel, így az abból származó adatok magyarázó ereje némileg korlátozott. Több ciklus adatainak az elemzése értelemszerűen megbízhatóbb eredményre vezetett volna.

- Végül fontos megemlíteni, hogy a vizsgálat jellegéből adódóan nem lehet különbséget tenni az egyes jelentések típusa és – ennek következtében – a (politikai) súlya között. Az Európai Parlament által elfogadott törvénytervezetek, jelentések, vélemények azonban az adott téma politikai súlyától függően más és más súllyal bírnak, így a valóságban nagy eltérések vannak az egyes dossziékat menedzselő jelentéstevők fontossága között. A vizsgálat ezt a fajta differenciálódást nem tudja megjeleníteni.

A tanulmány célja az volt, hogy (egy átfogó kutatás egyik leágázásának keretei között) az EU-n belüli német hegemonia nyomára bukkanjon az Európai Parlamenten belül, azaz statisztikai elemzéssel bizonyítsa, hogy a német EP-képviselők számítanak-e a legbefolyásosabbaknak és a legaktívabbaknak a legnagyobb demokratikus legitimitással bíró (azaz az egyetlen közvetlenül választott) uniós intézményben. Az adatsorok alapján megalkotott mutatók arra világítanak rá, hogy a vizsgált időszakban korántsem a német képviselők voltak a legaktívabbak (pl. nem ők vállaltak jelentéstevői szerepet a legnagyobb arányban), nem ők rendelkeztek a legszorosabb összeköttetési hálóval. Ez azt bizonyítja, hogy a német hegemonia egyáltalán nem volt egyértelmű az Európai Parlament 2014–2019-es törvénykezési ciklusában.

Irodalomjegyzék

- Baranyi Márton (2021). *Hegemon-e Németország? A német hegemonia gyakorlati megnyilvánulásai az Európai Unió intézményrendszerében*. Doktori disszertáció. Budapest: Budapesti Corvinus Egyetem, Nemzetközi Kapcsolatok és Politikatudományi Doktori Iskola. A letöltés ideje: 2021. december 10. http://phd.lib.uni-corvinus.hu/1185/2/baranyi_marton_thu.pdf.
- Benczes István (2017). Regionális hegemon-e Németország? *Külgazdaság*, 61(7–8), 3–27.
- Benczes István (2018). Kiegyensúlyozás, mélyülés, hegemonia – Az Európai Unió és a realizmus. *Külügyi Szemle*, (1), 81–105.

- Brack, Nathalie és Costa, Olivier (2018). Introduction: the European Parliament at a Crossroads, *The Journal of Legislative Studies*, 24(1), 1–10.
- Bulmer, Simon és Paterson, William (2013). Germany as the EU's Reluctant Hegemon? Of Economic Strength and Political Constraints, *Journal of European Public Policy*, 20(10), 1387–1405.
- Bulmer, Simon és Paterson, William (2018). *Germany and the European Union: Europe's Reluctant Hegemon?* London: Red Globe Press.
- Chiru, Mihail (2020). Loyal Soldiers or Seasoned Leaders? The Selection of Committee Chairs in the European Parliament, *Journal of European Public Policy*, 27(4), 612–629.
- Crawford, Beverly (2015). German Power and Embedded Hegemony in Europe. In Sara Colvin (szerk.), *The Routledge Handbook of German Politics and Culture* (329–348. o.).
- Európai Parlament (2019). Who's Who: Overview of Parliament's Leadership. A letöltés ideje: 2021. június 18. <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/priorities/parliament-leadership-2019/20190705STO56304/who-s-who-overview-of-parliament-s-leadership>.
- Faas, Thorsten (2002). Why Do Meps Defect? An Analysis of Party Group Cohesion in the 5th European Parliament. *European Integration Online Papers* (EIoP), 6(20).
- Fertő Imre és Kovács Attila (2019). The Hidden Drivers of the Legislation of the Common Agricultural Policy – The Case of the 2013 CAP Reform. *Bulgarian Journal of Agricultural Science*, 25(2), 223–231.
- Fertő Imre, Kóczy László, Kovács Attila és Sziklai Balázs (2020). The Power Ranking of the Members of the Agricultural Committee of the European Parliament, *European Review of Agricultural Economics*, 47(5), 1–23.
- Graf Kielmansegg, Peter (2017). Deutschland und Europa: Aspekte einer schwieriger gewordenen Beziehung. *ZSE Zeitschrift für Staats- und Europawissenschaften*, 15(2–3), 485–500.
- Hettyey András (2019). *Hegemónia helyett – Magyar–német kapcsolatok 1990–2002 között*, Budapest: L'Harmattan.
- Hix, Simon (2002). Parliamentary Behavior with Two Principals: Preferences, Parties, and Voting in the European Parliament. *American Journal of Political Science*, 46(3), 688–698.
- Hix, Simon, Noury, Abdul és Roland, Gerard (2005). Power to the Parties: Cohesion and Competition in the European Parliament 1979–2001. *British Journal of Political Science*, 35(2), 209–234.

- Hix, Simon, Noury, Abdul és Roland, Gerard (2006). Dimensions of Politics in the European Parliament. *American Journal of Political Science*, 50(2), 494–511.
- Hix, Simon, Noury, Abdul és Roland, Gerard (2009). Voting Patterns and Alliance Formation in the European Parliament. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 364(1518), 821–831.
- Kaeding, Michael és Obholzer, Lukas (2012). Pulling the Strings: Party Group Coordinators in the European Parliament. *EIPAScope*, (1).
- Keohane, Robert (1984). *After Hegemony – Cooperation and Discord in the World Political Economy*. Princeton: Princeton University Press.
- Kornelius, Stefan (2010). *Hegemon wider Willen*, *Süddeutsche Zeitung*. A letöltés ideje: 2021. április 15. <https://www.sueddeutsche.de/politik/euro-krise-hegemon-wider-willen-1.1028932-0#seite-2>.
- Kotanidis, Silvia (2019). *Understanding the d'Hondt Method – Allocation of Parliamentary Seats and Leadership Positions*. European Parliamentary Research Service, Briefing. A letöltés ideje: 2021. június 18. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637966/EPRS_BRI\(2019\)637966_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637966/EPRS_BRI(2019)637966_EN.pdf).
- Kovács Attila és Kocsis Levente (2021). Eulytix Annual Report, European Parliament 2019–2020. *EUlytix.eu*. A letöltés ideje: 2021. február 28. <https://eulytix.eu/annual-report/>.
- Kundnani, Hans (2014). *The Paradox of German Power*. London: Hurst & Company.
- Morisse-Schilbach, Melanie (2011). “Ach Deutschland!”: Greece, the Euro Crisis, and the Costs and Benefits of Being a Benign Hegemon. *Internationale Politik und Gesellschaft*, (1).
- Münkler, Herfried (2015a). *Macht in der Mitte – Die neuen Aufgaben Deutschlands in Europa*, Hamburg: Körber Stiftung.
- Münkler, Herfried (2015b). *Wir sind der Hegemon*. Frankfurter Allgemeine Zeitung. A letöltés ideje: 2021. június 18. <https://www.faz.net/aktuell/feuilleton/debatten/europas-zukunft/einzusehen-deutschland-ist-europas-zentralmacht-13760335.html>.
- Nagy Sándor Gyula (2013). The Internationalization of the Spanish SME Sector. *Society and Economy*, 35(1), 71–86.
- Pedersen, Thomas (2002). Cooperative Hegemony: Power, Ideas and Institutions in Regional Integration. *Review of International Studies*, 28(4), 677–696.

- Proissl, Wolfgang (2010). *Why Germany Fell Out of Love with Europe*. Brüsszel: Bruegel Essay and Lecture Series.
- Schönberger, Christoph (2012). Hegemon wider Willen – Zur Stellung Deutschlands in der Europäischen Union, *Merkur*, 66(752), 1–8.
- Siljak, Dzenita és Nagy Sándor Gyula (2018). The Effects of the Crisis on the Convergence Process of the Western Balkan Countries Towards the European Union. *Society and Economy*, 30(1), 105–124.
- Thierse, Stefan (2019). Policy Entrepreneurship in the European Parliament: Reconsidering the Influence of Rapporteurs. *Journal of European Public Policy*, 26(2).
- VoteWatch Europe (2020). Influence Index 2020: Top 100 Most Politically Influential MEPs. A letöltés ideje: 2021. március 1. <https://www.influenceindex.eu/influence-analysis/>.
- Wilson, Steven és Thomme Jack van (2016). Policy Leadership and Re-Election in the European Parliament. *Journal of European Public Policy*, 23(8), 1–22.

3. táblázat⁷

Az aktivitási és az összekötetési rangsor első 50 helyezettje

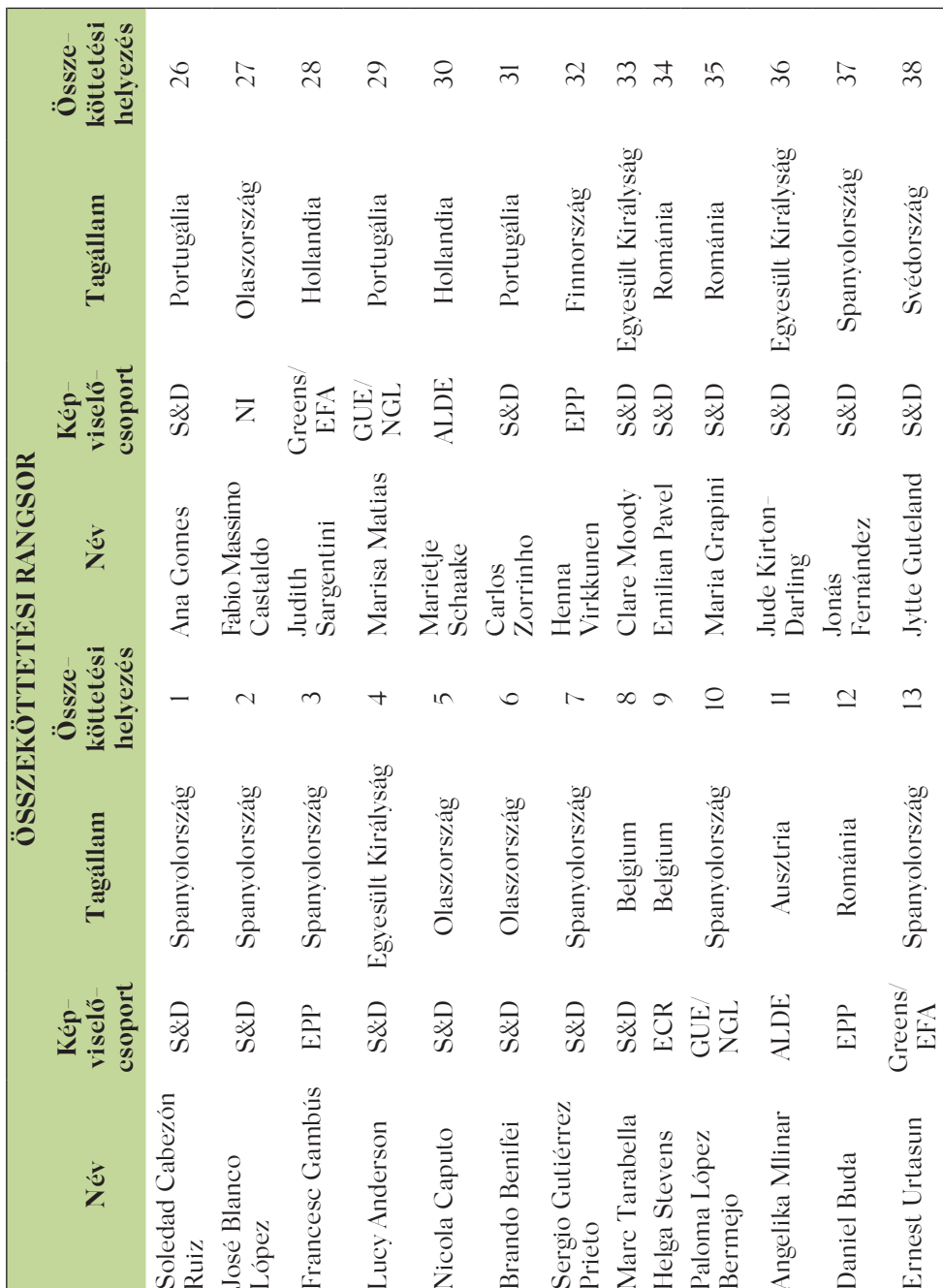
AKTIVITÁSI RANGSOR							
Név	Kép- viselő- csoport	Tagállam	Aktivi- tási helyezés	Név	Kép- viselő- csoport	Tagállam	Aktivi- tási helyezés
Notis Marias	ECR	Görögország	1.	Mireille d'Ornano	EFDD	Franciaország	26.
Daniel Buda	EPP	Románia	2.	Helmut Scholz	GUE/NGL	Németország	27.
Sophie Montel	EFDD	Franciaország	3.	Angel Dzhabazki	ECR	Bulgária	28.
Jean-Luc Schaffhauser	NI	Franciaország	4.	Jávor Benedek	Greens/ EFA	Magyarország	29.
Maria Grapini	S&D	Románia	5.	Eleftherios Synadinos	NI	Görögország	30.
Marie-Christine Vergiat	GUE/NGL	Franciaország	6.	Dita Charanzová	ALDE	Csehország	31.
Nicola Caputo	S&D	Olaszország	7.	Bodil Valero	Greens/ EFA	Svédország	32.
Marco Valli	EFDD	Olaszország	8.	Marian-Jean Marinescu	EPP	Románia	33.
Luke Ming Flanagan	GUE/NGL	Írország	9.	Jean Lambert	Greens/ EFA	Egyesült Királyság	34.
Fabio Massimo Castaldo	NI	Olaszország	10.	Cornelia Ernst	GUE/NGL	Németország	35.
Barbara Kappel	NI	Ausztria	11.	Marco Zanni	EFDD	Olaszország	36.
Dominique Bilde	NI	Franciaország	12.	Judith Sargentini	Greens/ EFA	Hollandia	37.
Dario Tamburrano	EFDD	Olaszország	13.	Paloma López Bermejo	GUE/NGL	Spanyolország	38.

AKTIVITÁSI RANGSOR							
Név	Kép- viselő- csoport	Tagállam	Aktív- tási helyezés	Név	Kép- viselő- csoport	Tagállam	Aktív- tási helyezés
Kostas Chrysogonos	GUE/NGL	Görögország	14.	Pascal Durand	Greens/ EFA	Franciaország	39.
Louis Michel	ALDE	Belgium	15.	Maria Heubuch	Greens/ EFA	Németország	40.
Julia Reda	Greens/ EFA	Németország	16.	Ignazio Corrao	EFDD	Olaszország	41.
Sven Giegold	Greens/ EFA	Németország	17.	Soledad Cabezón Ruiz	S&D	Spanyolország	42.
Michel Dantin	EPP	Franciaország	18.	Claude Turmes	Greens/ EFA	Luxemburg	43.
Bas Eickhout	Greens/ EFA	Hollandia	19.	Barbara Spinelli	GUE/NGL	Olaszország	44.
Inés Ayala Sender	S&D	Spanyolország	20.	Eleonora Evi	EFDD	Olaszország	45.
Markus Ferber	EPP	Németország	21.	Sirpa Pietikäinen	EPP	Finnország	46.
Isabella Adinolfi	EFDD	Olaszország	22.	Patrizia Toia	S&D	Olaszország	47.
Marietje Schaake	ALDE	Hollandia	23.	Daniel Dalton	ECR	Egyesült Királyság	48.
Jonás Fernández	S&D	Spanyolország	24.	Terry Reintke	Greens/ EFA	Németország	49.
Rosa d'Amato	EFDD	Olaszország	25.	Kostadinka Kuneva	GUE/NGL	Görögország	50.

7 Forrás: az Eulytix (Kovács és Kocsis, 2021) adatai alapján saját szerkesztés.

Adatok forrása: Eulytix, saját szerkesztés.

ÖSSZEKÖTTETÉSI RANGSOR							
Név	Kép- viselő- csoport	Tagállam	Ösze- köttetési helyezés	Név	Kép- viselő- csoport	Tagállam	Ösze- köttetési helyezés
Barbara Kappel	NI	Ausztria	14	Marco Zanni	EFDD	Olaszország	39
Fredrick Federley	ALDE	Svédország	15	Hilde Vautmans	ALDE	Belgium	40
Julie Ward	S&D	Egyesült Királyság	16	Agnes Jongerius	S&D	Hollandia	41
Theresa Griffin	S&D	Egyesült Királyság	17	Sander Loones	ECR	Belgium	42
Michal Boni	EPP	Lengyelország	18	Massimiliano Salini	EPP	Olaszország	43
Angel Dzhambazki	ECR	Bulgária	19	Anne Sander	EPP	Franciaország	44
Eleonora Exi	EFDD	Olaszország	20	Beatriz Becerra Basterrechea	ALDE	Spanyolország	45
Rosa d'Amato	EFDD	Olaszország	21	Matt Carthy	GUE/NGL	Írország	46
Marco Valli	EFDD	Olaszország	22	Michel Dantin	EPP	Franciaország	47
Pavel Telicka	ALDE	Csehország	23	Tomáš Zdechovský	EPP	Csehország	48
Nils Torvalds	ALDE	Finnország	24	Louis Michel	ALDE	Belgium	49
David Borrelli	EFDD	Olaszország	25	Kostas Chrysogonos	GUE/NGL	Görögország	50

Megjegyzés: ALDE = Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért; ECR = Európai Konzervatívok és Refor-
merek; EFDD = Szabadság és Közvetlen Demokrácia Európája; EPP = Európai Néppárt; Greens/EFA = Zöldek/
Európai Szabad Szövetség; GUE/NGL = Egyesült Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal; NI = függetlenek; S&D =
Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége.